

Praktische wenken bij het opstellen van een levenstestament

(aantekeningen uit de bijeenkomst van de VVAO op 29 april 2016 in de Tweede Uitleg)

1. Aandachtspunten financiën

- a. De dagelijkse post open maken en afhandelen
- b. Rekeningen betalen, machtigingen en bankpasjes
- c. Beheer van alle bankrekeningen
- d. Beheer van verzekeringen
- e. Beheer van beleggingen
- f. Inzicht in alle inkomsten
- g. Voldoen van belastingen, waar ligt de laatste definitieve aanslag?
- h. Schenkingen doen aan familie of juist niet?
- i. Schenkingen doen aan goede doelen of juist niet?
- j. Het verkopen van vermogensbestanddelen, zoals de auto, een boot, sieraden en een tweede huis
- k. Waar worden de eigendomsakten etc. bewaard?
- l. Een eigen bedrijf, hoe loopt dat als je er zelf niet toe in staat bent?
- m. Beheer van door jou getekende contracten, wat moet daar gebeuren?

2. Aandachtspunten medische zaken

- a. Inzage medisch dossier, waar en bij wie?
- b. Wat zijn de dagelijkse medicijnen(schema van innemen), en waar liggen die? Hoe regel je herhaalrecepten?
- c. Bij welke zorgverzekering ben je verzekerd?
- d. Naam en adres huisarts, naam en adres behandelend medisch specialist(en)
- e. Welk ziekenhuis heeft jouw voorkeur?
- f. Welke wilsverklaringen heb jij gemaakt en waar bevinden die zich?
- g. NVVE: behandelverbod, 'niet reanimeren penning', voltooid leven, euthanasieverzoek en aanvulling dementie
- h. Is er een donorcodicil?
- i. Wensen mbt begraven / cremieren! begraafplaats EN adressen voor de rouwkaarten

3. Aandachtspunten wonen en persoonlijke zaken

- a. Is er iemand voor wie jij zorgt voor wie iets moet worden geregeld als jijzelf dat niet meer kan organiseren? Wie is dat en wat voor zorg is er nodig?
- b. Curator/mentor/bewindvoerder/woonplek
- c. Toegang administratie, Computer en Internet archief, toegangscodes, gebruikersnaam passwords Facebook LinkedIn etc. etc.
- d. Waar wil je (blijven)wonen?
- e. Voorkeur voor je eigen huis, of verhuizen naar iets kleiner
- f. Als verhuizing noodzaak zou zijn waar wil je dan 't liefst naar toe?

- g. Welke spullen heb je het liefst om je heen, en wat mag weg? Veiling, schenking, Marktplaats terug naar de kunstenaar?
- h. Welke spullen heb je al aan een ander beloofd?
- i. Huisdieren, waar gaan ze naar toe als ze achter blijven?

4. Aandachtspunten Volmachten Gevolmachtigde(n)

- a. Wat is een volmacht?
  - i. Een volmacht geeft een ander de bevoegdheid namens u te handelen in een situatie waarin u zelf - tijdelijk of langdurig - wilsbekwaam bent.
  - ii. Wilsbekwaam: iemand is niet (meer) in staat een situatie te begrijpen en een beslissing te beoordelen
  - iii. Maar zolang u zelf wilsbekwaam bent, blijft u zelf ook bevoegd tot alles waarvoor u de volmacht hebt gegeven
  - iv. U kunt een volmacht altijd wijzigen of herroepen
  - v. Op het moment van verlenen van een volmacht dient u wilsbekwaam te zijn
- b. Aan wie zou ik een volmacht willen/ kunnen geven?
  - i. ik zou een volmacht willen geven aan iemand in mijn omgeving of:
  - ii. ik wil een volmacht geven aan een rechtspersoon uit de zakelijke dienstverlening
- c. Welke eisen stel ik aan een gevolmachtigde in de gekozen situatie?
  - i. betrouwbaarheid?
  - ii. maar ook bv. deskundig? / communicatief? / met veel tijd?!
  - iii. in de buurt wonend? –
  - iv. welke verwachtingen heb ik t.a.v. een gevolmachtigde?
- d. Welke volmacht(en) zou ik willen geven?
  - i. een algemene volmacht voor het hele LevensTestament
  - ii. een algemene vermogensrechtelijke volmacht, d.w.z. voor alle vermogensgebieden
  - iii. bijzondere volmacht: maatwerk voor specifiek doelt handeling
  - iv. wilsverklaring voor niet-behandelen/ behandel-/dementie-/ euthanasieverklaring
  - v. over welke info moet een gevolmachtigde kunnen beschikken? Eisen aan de administratie!
- e. Wil ik binnen een volmacht beperkingen opnemen? (ook bespreken met de notaris)
  - i. beperking tot een maximum in omvang/ in tijd/ eis van overleg vooraf met - wil ik per volmacht 1 of meer personen benoemen?
  - ii. bij meer personen: mogen zij alleen handelen of alleen samen handelen? Wanneer?
  - iii. wil ik een toezichthouder benoemen? Wie/ voor welke volmacht(en)?
  - iv. wil ik toezicht (rekening en verantwoording laten afleggen) achteraf? Aan wie? Hoe vaak? –
  - v. wil ik de gemachtigde een beloning geven? In welke vorm en wanneer?
- f. Aan wie maak ik mijn LevensTestament bekend?
  - i. gevolmachtigde(n) en toezichthouder
  - ii. direct betrokkenen/ familie! Vrienden
  - iii. huisarts/ specialist/ huisartsenpost/ zorginstelling
  - iv. notaris, banken

- v. hoe en wanneer?
- g. Overige punten
  - i. met wie moet juist wel/ niet contact opgenomen worden, als ik zelf niet aanspreekbaar ben? - kan ik (delen van) mijn LevensTestament herroepen?
  - ii. wie heeft inzage in mijn LevensTestament?
  - iii. wat is de ingangsdatum van mijn LevensTestament?
  - iv. geef ik toestemming voor registratie van mijn LevensTestament in het CentraalLevensTestamenten Register (CLTR)?
  - v. geef ik de notaris volmacht om het CLTR te raadplegen?
  - vi. is een LevensTestament alleen rechtsgeldig na vaststelling door een notaris?
- h. Wie is mijn wettelijk vertegenwoordiger als ik niets schriftelijk vastleg en geen gevolmachtigde benoem?
  - i. Volgens de wet is dan de volgorde: 1. partner 2. een ouder 3. een kind 4. een broer of zus
  - ii. Als deze ontbreken, of bij onenigheid over het LevensTestament, benoemt de kantonrechter
    1. een mentor (voor medische en persoonlijke belangen)
    2. een bewindvoerder (voor zakelijke belangen)
    3. een curator (voor zakelijke, medische en persoonlijke belangen)

Websites met informatie voor/over een Levenstestament

- www.consumentenbond.nl Boekje Het Levenstestament. 15 Euro www.nvve.nl o.a. voorbeelden van wilsverklaringen
- www.npvzorg.nl o.a. levenswensverklaring/behandelgebod www.knb.nl (o.a. checklist Levenstestament)
- [www. Notaris.nl](http://www.Notaris.nl)
- www.vandenotaris.nl
- www.anbo.nl (Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen) www.prosenectute.nl (verzorgd wonen)
- www.juridischmodelvolmacht.nl
- www.zorgverklaring.nl
- www.degoedkoopstenotaris.nl
- www.epn-notaris.nl
- www.wievandedrie.nl (KNB checklist als voorbereiding op levenstestament) www.npcf.nl (patiëntenorganisaties)
- www.knmg.nl/levenseinde (10 dossiers en wilsverklaringen)
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/levenseinde
- www.alteregoservices.nl (notarisdiensten met verbindingen met een zorgnetwerk)
- www.mentorschapamsterdam.nl (mentor als vertrouwenspersoon)
- www.buurtzorg.nl (thuiszorg)
- Notaristelefoon 0900 346 93 93 (9 - 14.uur)

Veelgebruikte begrippen

wilsbekwaam: iemand is wilsbekwaam als hij/zij zelfstandig beslissingen kan nemen

wilsverklaring: document waarin u uw wensen vastlegt op medisch gebied, bv. een behandelverbod, weigering van levensreddende behandeling of een euthanasieverzoek (met aanvulling dementie) of een niet-reanimeren penning

behandelgebod: wens tot levensverlengende maatregelen waardoor u zo lang mogelijk in leven blijft

codicil: handgeschreven, gedagtekende wilsverklaring, door de schrijver zelf ondertekend. Alleen geldig voor zaken uit de eigen inboedel, op naam van de ontvanger gesteld

donorcodicil/pas: wens met betrekking tot het doneren van organen en weefsels. (in gebruik tot 1998); sinds 1998: donorpas, opgenomen in het Donorregistratieregister

volmacht: in een volmacht bepaalt u wie namens u beslissingen mag nemen als u daar zelf niet (meer) toe in staat bent

toezichthouder: persoon aan wie de gevolmachtigde rekening en verantwoording aflegt

mentor: iemand die door de rechter is benoemd om voor u medische en persoonlijke zaken te beslissen

bewindvoerder: idem, voor financiële zaken

curator: idem, maar zowel op medisch, persoonlijk, als op financieel gebied

mantelzorger: persoon die onbetaalde en vaak langdurige zorg aan zieke familieleden of vrienden verleent

leventestament: in een Levenstestament geeft u een volmacht aan iemand die u vertrouwt. Daarnaast kunt u ook persoonlijke wensen laten opnemen. Alle zaken die u geregeld wilt hebben, liggen dan in een akte vast. (geen twijfel over de geldigheid)